

Regeringscommissaris: deadline voor overgang naar nieuwe pensioenstelsel is haalbaar

19 juni 2024 - Maaïke Noordhuis

Regeringscommissaris Fieke van der Lecq is optimistisch over de voortgang die de sector maakt met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2028. 'Het glas is wat mij betreft meer dan halfvol.'

Fieke van der Lecq. Foto: Joke Schut

In het kort

- Regeringscommissaris transitie pensioenen Fieke van der Lecq presenteert woensdag haar eerste rapport over de voortgang van de pensioentransitie.
- In tegenstelling tot berichten van De Nederlandsche Bank en uit de sector ziet zij nu geen reden de deadline te verschuiven.
- Wel wijst ze op knelpunten, waaronder onderhandelingen met sociale partners en plannen van pensioenfondsen die incompleet bij de toezichthouder worden aangeleverd.

Er is op dit moment geen reden om de deadline voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel uit te stellen. Hoewel er nog wel wat obstakels weggenomen moeten worden, lijken alle pensioenfondsen voor 1 januari 2028 over te kunnen, aldus regeringscommissaris transitie pensioenen Fieke van der Lecq. 'Het glas is wat mij betreft meer dan halfvol.'

Van der Lecq presenteert woensdag haar eerste rapport over de voortgang die de pensioensector maakt met de overgang naar het nieuwe stelsel. Het rapport komt iets meer dan een jaar nadat de Wet toekomst pensioenen werd aangenomen door de Eerste Kamer. De

regeringscommissaris is optimistischer dan de berichten die de afgelopen maanden via de sector naar buiten druppelden.

Zo bleek onlangs uit een rapport van De Nederlandsche Bank dat een toenemend aantal pensioenfondsen de datum dat ze overgaan op het nieuwe stelsel verder voor zich uit schuift, omdat de operatie veel groter en complexer blijkt dan ze hadden voorzien.

Pensioenuitvoeringsorganisaties lieten begin dit jaar adviesbureau Eraneos nog weten er een hard hoofd in hebben of de deadline van 1 januari 2028 zal worden gehaald.

Van der Lecq voerde gesprekken in de hele keten, van ICT-organisaties en sociale partners, tot pensioenuitvoeringsorganisaties en toezichthouders. Zij constateert dat er vooralsnog voldoende ruimte is om de overgang tijdig af te ronden. 'De sector is er zeer voortvarend aan begonnen. Natuurlijk zijn er voetangels en klemmen. Het is nu eenmaal een ingewikkeld proces. Maar op een gegeven moment ga je de olifant langzaam opeten', zegt ze in een toelichting tegenover het FD.

'Opstroopeffect'

Om ervoor te zorgen dat de deadline gehaald wordt, heeft Van der Lecq een lijst knelpunten geïdentificeerd, en geeft ze adviezen om die op te lossen.

Zo signaleert ze dat de onderhandelingen met de vakbonden over de nieuwe pensioenregelingen soms te lang duren, en dat kan leiden tot een 'opstroopeffect' en piekmomenten later in de keten. Dat kan tot capaciteitsproblemen leiden, onder meer bij de uitvoeringsorganisatie. 'Beslissingen moeten goed worden onderbouwd, maar op zeker moment wel worden genomen. Nog meer doorrekeningen opvragen leidt tot vertraging in plaats van verbetering van de besluitvorming', stelt ze.

Ook zouden de sociale partners het moment moeten aangrijpen om de pensioenregelingen te vereenvoudigen. 'Dus geen toeters en bellen', die maken het onnodig complex voor de uitvoeringsorganisaties. Bovendien zijn complexere regelingen foutgevoeliger ook zorgen zij voor hogere kosten op korte en op lange termijn.

Hoe eerder de pensioenfondsen hun plannen voor de overgang naar het nieuwe stelsel kunnen indienen, hoe beter, zegt de regeringscommissaris. Maar dat gaat nog niet altijd goed. De pensioenfondsen moeten hun implementatieplannen indienen bij DNB en hun aanpak voor communicatie met deelnemers inleveren bij de AFM. DNB liet al in een eerder stadium weten dat ingeleverde plannen niet altijd compleet zijn. En de kwaliteit van de communicatieplannen is onvoldoende, maakt Van der Lecq op uit de gesprekken die ze voerde.

Meteen goed

'Ik roep partijen dan ook op: doe het de eerste keer meteen goed. En maak gebruik van wat we weten wat goed is. Naar aanleiding van de ervaringen van de koplopers weten we inmiddels beter wat de bedoeling is.' Ook zouden pensioenfondsen gebruik moeten maken van de zogenoemde 'partiële beoordelingen' van DNB.

Verder is Van der Lecq van mening dat de DNB en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de monitoring mogen uitbreiden. Dat zou betekenen ze ook de vinger aan de pols blijven houden bij pensioenfondsen die hun plannen al hebben ingediend.

Opvallend in het rapport is dat de lijst van knelpunten bij uitvoeringsorganisaties kort is, terwijl juist die partijen — zoals APG, TKP Pensioen en PGGM — de overgang praktisch moeten uitvoeren. Dat betekent onder meer de datakwaliteit bewaken, IT-systemen op orde brengen en nieuwe regelingen doorvoeren. Zij zijn er vooral bij gebaat dat de pensioenfondsen zich aan de strakke schema's houden. Als die dat niet doen, dan adviseert de regeringscommissaris de pensioenfondsen om gebruik te maken van de 'reservedatum' om niet op 1 januari maar per 1 juli over te gaan.

Tot slot roept Van der Lecq de wetgever op niet meer te morrelen aan de nieuwe pensioenwet. Belangrijk voor alle schakels in de keten is dat er rust en duidelijkheid is over de wet- en regelgeving. 'Alle capaciteit is nodig om op basis hiervan de transitie te kunnen realiseren. Uitstel door nieuwe wijzigingen zouden leiden tot vertragingen waar geen tijd meer voor is.'

Maar ingrijpende aanpassingen in de wetgevingen zouden ook tot gevolg hebben dat er rechtsongelijkheid kan ontstaan, stelt Van der Lecq. Bijvoorbeeld omdat een deel van de fondsen — de koplopers — al over is gegaan naar het nieuwe stelsel. 'Dat is een onwenselijke situatie voor alle partijen.'